

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA DI SẢN VĂN HÓA

*****

NGUYỄN THÚY THANH

**TÌM HIỂU SỰ TẬP BẢO THẢO "CHỦ TỊCH
HỒ CHÍ MINH VỚI LỰC LƯỢNG VŨ TRANG
NHÂN DÂN VIỆT NAM GIAI ĐOẠN 1945 – 1969"
TẠI BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

NGƯỜI HƯỚNG DẪN: PGS.TS NGUYỄN QUỐC HÙNG

HÀ NỘI - 2012

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Phương pháp nghiên cứu.....	3
6. Bố cục khóa luận.....	3

CHƯƠNG 1: BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH VỚI CÔNG TÁC XÂY DỰNG SƯU TẬP HIỆN VẬT BẢO TÀNG.

1.1. Suu tập hiện vật – Vai trò của suu tập hiện vật đối với hoạt động bảo tàng.....	5
1.1.1. Suu tập hiện vật bảo tàng – Khái niệm, tiêu chí và nguyên tắc xây dựng.....	5
1.1.1.1. Khái niệm suu tập hiện vật bảo tàng.....	5
1.1.1.2. Tiêu chí xây dựng suu tập hiện vật bảo tàng.....	9
1.1.1.3. Nguyên tắc xây dựng suu tập hiện vật bảo tàng.....	10
1.1.2. Vai trò của suu tập hiện vật đối với hoạt động của bảo tàng.....	11
1.2. Vài nét giới thiệu về Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	13
1.3. Kho cơ sở bảo tàng Hồ Chí Minh và việc xây dựng các suu tập hiện vật bảo tàng.....	18
1.3.1. Đôi nét về hệ thống kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	18

1.3.2. Quá trình xây dựng sưu tập hiện vật ở kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	22
--	----

CHƯƠNG 2: TÌM HIỂU SƯU TẬP BẢN THẢO “CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI LỰC LƯỢNG VŨ TRANG NHÂN DÂN GIAI ĐOẠN 1945 – 1969” TẠI BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH.

2.1. Tổng quan về sưu tập bản thảo “Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân giai đoạn 1945 – 1969” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	27
2.1.1. Lịch sử và nguồn gốc của sưu tập.....	27
2.1.2. Nội dung của sưu tập.....	30
2.2. Phân loại sưu tập bản thảo “Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân giai đoạn 1945 – 1969” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	38
2.2.1. Phân loại sưu tập theo loại hình bản thảo.....	38
2.2.2. Phân loại sưu tập theo thời gian.....	39
2.2.3. Phân loại sưu tập theo đối tượng.....	40
2.3. Giá trị sưu tập bản thảo “Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân giai đoạn 1945 – 1969” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	48
2.3.1. Giá trị giáo dục.....	48
2.3.2. Giá trị lịch sử.....	51
2.3.3. Giá trị văn hóa.....	54
2.3.4. Giá trị lưu niệm.....	56

CHƯƠNG 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM BẢO QUẢN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ SƯU TẬP BẢN THẢO “CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI LỰC LƯỢNG VŨ TRANG NHÂN DÂN GIAI ĐOẠN 1945 – 1969” TẠI BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH.

- 3.1. Thực trạng sưu tập bản thảo “Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân giai đoạn 1945 – 1969” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.....58
- 3.1.1. Tình hình sắp xếp sưu tập tại kho cơ sở và gian trưng bày.....59
- 3.1.2. Bảo quản phòng ngừa và bảo quản trị liệu cho sưu tập.....61
- 3.2. Một số giải pháp nâng cao chất bảo quản và phát huy giá trị sưu tập bản thảo “Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân giai đoạn 1945 – 1969” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.....62
- 3.2.1. Tiếp tục công tác nghiên cứu sưu tập.....62
- 3.2.2. Đẩy mạnh công tác kiện toàn và quản lý sưu tập.....64
- 3.2.3. Đảm bảo và nâng cao chất lượng bảo quản sưu tập.....66
- 3.2.4. Tiếp tục các hoạt động khai thác, phát huy giá trị sưu tập.....68

KẾT LUẬN 73

TÀI LIỆU THAM KHẢO 75

PHỤ LỤC

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam đóng vai trò quan trọng trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ Quốc. Trong hai cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp và chống Đế quốc Mỹ, lực lượng vũ trang nhân dân đã lập nên rất nhiều thành tích cùng với toàn Đảng, toàn dân thực hiện thắng lợi hai cuộc kháng chiến trường kỳ và gian khổ. Được sự dẫn dắt và chỉ dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam ngày càng thêm trưởng thành từ quy mô nhỏ bé với vũ khí thô sơ lực lượng vũ trang ngày càng phát triển thành một lực lượng tinh nhuệ, chính quy. Mỗi thời kỳ, mỗi giai đoạn lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam lại thực hiện những nhiệm vụ mới với những thách thức và khó khăn. Giai đoạn 1945 – 1954 đấu tranh chống lại Thực dân Pháp với tiềm lực kinh tế và quân sự mạnh, đây cũng là giai đoạn đầu hình thành nên Đảng Cộng sản Việt Nam và những lực lượng vũ trang nhân dân đầu tiên như: Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân, Sở Liêm phong, các đội du kích dân quân địa phương. Lúc này, lực lượng vũ trang nhân dân trên cả nước vẫn còn rất non nớt và chưa có nhiều kinh nghiệm chiến đấu nhưng do sự quyết tâm không ngại hy sinh, gian khổ lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam đã cùng Đảng và nhân dân ta chiến thắng Thực dân Pháp hùng mạnh. Sau hiệp định Giơ- nê- vơ, nước ta bị chia cắt làm hai miền lúc này nhiệm vụ của lực lượng vũ trang nhân dân cũng có nhiều thay đổi bảo vệ miền Bắc xã hội chủ nghĩa và là hậu phương lớn cho tiền tuyến miền Nam đồng thời cũng thực hiện nhiệm vụ hết sức quan trọng là chống lại Đế quốc Mỹ xâm lược và thống nhất hoàn toàn đất nước. Dù phải trải qua rất nhiều nhiệm vụ khó khăn nhưng bên cạnh lực lượng vũ trang nhân dân luôn có sự dẫn dắt tận tình của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chủ tịch Hồ Chí Minh được tôn vinh là Người Cha thân yêu của lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam,

Người luôn dõi theo từng bước đi của lực lượng vũ trang nhân dân và dành cho lực lượng vũ trang nhân dân những tư tưởng, những bài học cũng như những tình cảm vô cùng có giá trị. Những tư tưởng, những bài học, những tình cảm của Người vẫn còn sống mãi không chỉ trong giai đoạn kháng chiến chống Thực dân Pháp và chống Đế quốc Mỹ mà nó còn là sợi chỉ đỏ xuyên suốt cho mọi hoạt động của lực lượng vũ trang nhân dân về sau.

Sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*” hiện đang lưu giữ tại Bảo tàng Hồ Chí Minh là tập hợp những bức thư, bức điện, bài nói, bài viết của Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân. Những tư tưởng, những bài học và tình cảm của Người được hàm chứa trong từng bản thảo của sưu tập. Sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*” là một tài sản vô cùng có giá trị mà Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại không những cho lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam mà còn cho cả dân tộc Việt Nam ta. Với giá trị to lớn của sưu tập, hơn nữa cũng chưa có một công trình nghiên cứu, tìm hiểu một cách đầy đủ về sưu tập này. Chính vì vậy, em xin chọn sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp Đại học ngành Bảo tồn – Bảo tàng.

2. Mục đích nghiên cứu

- _ Nghiên cứu quá trình hình thành, phát triển của Bảo tàng Hồ Chí Minh.
- _ Khảo sát, thống kê một cách khoa học sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*”.
- _ Tìm hiểu nội dung, giá trị tiêu biểu của sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*”.

_ Tìm hiểu thực trạng sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*” đưa ra những đề xuất giải pháp nhằm bảo quản và phát huy giá trị của sưu tập.

3. Đối tượng nghiên cứu

_ Đối tượng nghiên cứu của khóa luận:

Sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.

4. Phạm vi nghiên cứu

- Về thời gian: Nghiên cứu sưu tập bản thảo Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn từ năm 1945 đến 1969.
- Về không gian: Nghiên cứu sưu tập bản thảo Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam hiện đang lưu giữ tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.

5. Phương pháp nghiên cứu

Trong khóa luận này, em đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau:

_ Phương pháp luận: vận dụng quan điểm Duy vật lịch sử, Duy vật biện chứng để nghiên cứu, phân tích, đánh giá giá trị của sưu tập.

_ Phương pháp lịch sử, phương pháp bảo tàng học, phương pháp khảo sát, phương pháp thống kê, phương pháp phân tích – tổng hợp, phương pháp so sánh...

6. Bố cục khóa luận

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và phần Phụ lục, khóa luận gồm 3 chương:

_ **Chương 1: Bảo tàng Hồ Chí Minh và công tác xây dựng sưu tập hiện vật bảo tàng.**

Chương 2: Tìm hiểu sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.

Chương 3: Một số giải pháp nhằm bảo quản và phát huy giá trị sưu tập bản thảo “*Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam giai đoạn 1945 – 1969*” tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (1994), *Sưu tập hiện vật bảo tàng*, Nxb: Văn hóa Thông tin.
2. Bảo tàng Hồ Chí Minh (2010), *40 năm Bảo tàng Hồ Chí Minh*, Nxb: Thanh niên.
3. Bảo tàng Hồ Chí Minh, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Trung tâm lưu trữ Quốc gia III (2007), *Chủ tịch Hồ Chí Minh với thương binh, liệt sĩ*, Nxb: Chính trị quốc gia.
4. PGS-TS. Nguyễn Thị Huệ (2002), *Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật bảo tàng*, Nxb: Chính trị Quốc gia Hà Nội.
5. PGS-TS. Nguyễn Thị Huệ (chủ biên) (2008), *Cơ sở Bảo tàng học*, Nxb: Đại học Quốc gia Hà Nội.
6. Kaulen M.E (chủ biên) (2006), *Sự nghiệp bảo tàng ở nước Nga* (tài liệu dịch). Nxb: Cục Di sản văn hóa.
7. Sông Lam, Minh Khánh (tuyển chọn) (2011), *Các cháu là thế hệ anh hùng trong thời đại anh hùng*, Nxb: Thanh niên.
8. GS. Hoàng Lân, *Từ điển từ và ngữ Việt Nam*, Nxb: Thành phố Hồ Chí Minh.
9. Phạm Ngọc Liên, Nghiêm Đình Vỹ, Nguyễn Minh Đức (2010), *Quân đội nhân dân Việt Nam – truyền thống và hiện đại*, Nxb: Từ điển bách khoa.
10. *Luật di sản văn hóa năm 2001*, (2001), Nxb: Chính trị Quốc gia Hà Nội.
11. *Luật di sản văn hóa năm sửa đổi, bổ sung năm 2009*, (2009), Nxb: Chính trị Quốc gia.
12. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 3, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
13. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 5, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
14. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 6, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.

15. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 7, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
16. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 8, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
17. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 9, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
18. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 10, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
19. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 11, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
20. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 13, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
21. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 14, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
22. *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 15, (2010), Nxb: Chính trị Quốc gia.
23. Trường Đại học Văn hóa Hà Nội (1990), *Cơ sở bảo tàng học* (tập 1).